

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku A.B.

przy uczestnictwie B.B., E.B., T.B., J.B., S.B., H.R. i A.B.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 czerwca 2017 r., sygn. akt XXVII Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania E.B. kwotę 540 (pięćset czterdzieści 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący A.B. uzasadnił rażącym naruszeniem przepisów art. 679 k.p.c. i art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 214 § 1 k.p.c. oraz art. 510 § 1 k.p.c., które „(...) prowadzi do kwalifikowania orzeczenia jako bezprawnego (...)”. W piśmie uzupełniającym skargę skarżący, wśród rażąco naruszonych przepisów, wskazał także art. 82 dekretu z dnia 8 października 1946 r. - Prawo spadkowe (Dz. U. nr 60, poz. 328 ze zm.); powołał się również na istotne zagadnienie prawne, dotyczące zakresu powinności dowodowych spoczywających na uczestniku postępowania w świetle art. 679 § 1 w związku z art. 670 k.p.c. w związku z możliwą konwersją testamentu zwykłego na testament szczególny (ustny).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania określonego problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze

znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Niezbędne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Powołane przez skarżącego zagadnienie prawne nie czyniło zadość tym wymaganiom, a sposób jego uzasadnienia, pokrywający się dosłownie z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych, wskazywał, że skarga zawierała w istocie pozór zagadnienia prawnego. W związku z tym tylko ubocznie należało zauważyć, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przepis art. 670 k.p.c. nie zwalnia uczestników postępowania od powinności wskazywania dowodów potwierdzających fakty, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne (art. 232 zdanie pierwsze w związku z art. 13 § 2 k.p.c.; por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 38/98, niepubl., z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CK 420/02, Biul. SN (Izba Cywilna) 2004, nr 10, s. 41, i z dnia 8 listopada 2012 r., I CSK 163/12, niepubl.), a warunkiem zmiany lub uchylenia postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku na podstawie art. 679 k.p.c. jest obiektywna niemożność skorzystania z określonych faktów lub środków dowodowych w prawomocnie zamkniętym postępowaniu, która winna być ujmowana ściśle. Postępowanie określone w tym przepisie nie służy natomiast korekcie ewentualnych zaniechań lub błędów popełnionych w poprzednim postępowaniu, także w zakresie kierunku postępowania dowodowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2007 r., III CSK 19/07, niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., IV CSK 141/11, niepubl., z dnia 21 grudnia 2011 r., IV CSK 199/11, niepubl., z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CSK 183/12, niepubl., z dnia 11 września 2014 r., III CSK 239/13, niepubl., i z dnia 15 stycznia 2016 r., I CSK 1079/14, niepubl.).

W skardze nie wykazano także przyczyny kasacyjnej w postaci nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), zważywszy, że omyłkowe oznaczenie imienia uczestnika postępowania w przesyłce obejmującej zawiadomienie

o rozprawie apelacyjnej oraz w komparycji postanowienia, nie jest równoznaczne z pozbawieniem tego uczestnika możliwości obrony jego praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.), w sytuacji, w której przesyłka doręczona na prawidłowy adres została odebrana przez właściwego adresata, a tożsamość osoby biorącej udział w postępowaniu nie budziła wątpliwości. Omyłka taka podlega sprostowaniu (art. 350 w związku z art. 13 k.p.c.), co też nastąpiło w niniejszej sprawie (k. 500).

W pozostałym zakresie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie nawiązywał do żadnej z przyczyn kasacyjnych określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przyczyny takiej nie stanowi bowiem rażące naruszenie przepisów prawa, lecz oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), co nie jest równoznaczne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl., z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, niepubl., z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 157/11, niepubl., z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl., z dnia 21 kwietnia 2017 r., V CSK 660/16, niepubl., i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Bez względu na to, należało wskazać, że założeniem przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. jest ewidentna, widoczna dla każdego przeciętnego prawnika już na „pierwszy rzut oka”, wadliwość zaskarżonego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Skarżący nie wykazał, aby sytuacja taka miała miejsce w niniejszej sprawie.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 oraz art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

ał